

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

ZA NEKAJ VEČ KOT
2c "GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (Izveniš sobot,
nedelj in praznikov).
:: Čitajte, kar Vas zanima ::

Telephone: CHelsea 3-1242

Registered as Second Class Matter September 25th, 1910 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 287. — Stev. 287.

NEW YORK, THURSDAY, DECEMBER 26, 1940—ČETRTEK, 26. DECEMBRA, 1940

Volume XLVIII. — Letnik XLVIII.

NEMČIJA OGROŽA BALKAN

VLAKI NEPRESTANO VOZIJO NEMŠKE ČETE V RUMUNJO... ŠTEVILO JE CENJENO DO 200,000... NAPETOST MED RUSIJO IN NEMČIJO

Poročila, ki prihajajo iz Budimpešte v Bern, naznanjajo, da v zadnjih 24 ur vlaki ne prestopajo vozijske vojaške in vojni material skozi Slovaško in Madžarsko na Rumunsko. Nekateri cenijo število tega vojaštva na 150,000 do 200 tisoč.

Obenem pa prihajajo tudi poročila, ki pravijo, da med Rusijo in Nemčijo nastaja vedno večji spor, ker Nemčija vedno bolj sili na Balkan in ker rumunski železni gardisti očitno nospotajo proti komunistom.

Diplomati po teh dogodkih sklepajo, da bo položaj v kratkem prišel do vrhunca in da bo nemška armada skozi Bolgarsko vdarila na Grško, da izvede Mussolinija iz velike zagate v Albaniji.

Poročila o Bolgarski

Od ponedeljka razne balkanske prestolnice poročajo, da nemški vojniki prihajajo skozi Madžarsko v južno Rumunsko in da je celo nekaj divizij prišlo že tudi na Bolgarsko, toda o tem ni mogoče dobiti nikakega potrdila.

Diplomati pa so tudi uverjeni, da bo Turčija izpolnila svojo pretnjo, ki jo je naznanila v oktobru, da bo turška armada zasedla zapadno Tracijo, ako bi Bolgarska dovolila nemški armadi prehod skozi deželo. V tem slučaju bo Turčiji prišla na pomoč tudi Anglija. V tem času je tudi zelo zmajen ruski protest pri rumunski vladi in se more iz njega tudi sklepati, da bo šla v vojno proti Nemčiji tudi Rusija.

Da med Rusijo in Nemčijo nastaja velika napetost, dokazuje tudi to, da je ruski zastopnik pri donavski komisiji avstrijsko odstopil ter naznanil, da njegova vlada na sejah komisije ne bo več vdeležena. Ravno tako je večeraj ruski poslanik rumunskemu ministru za zunanje zadeve predložil oster protest proti delovanju Železne garde ter je zahteval, da njena gonja proti komunistom takoj preneha.

Prepis protesta je bil vročen tudi nemškemu zastopniku, kar pomeni, da ima Rusija Nemce na sumu, da ščejuje Železno gardo proti komunistom.

Z ruske meje tudi prihajajo poročila, da Rusi ojačujejo svoje garnizije v Besarabiji in ob poljski meji. Iz vsega tega očitno sklepajo, da more vsak čas priti do resnega spopada med Rusijo in Nemčijo. Rusija se mogoče tudi pripravlja, da zasede rumunsko Moldavijo do Sereta.

Nemški inženirji pa vodijo zgradbo močnih utrdb ob Prutu in Seretu ter v Karpatih.

Promet po madžarskih železnicah zmanjšan

Uprava madžarskih železnic je naznanila, da bo prihoduje tebe osebnih in tovornih promet po železnicah zelo zmanjšan. Za prevoz pošte bo po vsaki železniški progi vozil samo po en vlak na dan v vsako stran. Do 31. januarja bo vozilo po vseh madžarskih železnicah 1160 nemških vojaških vlakov.

Boji na Grškem

Kot poročajo Atene, so sinoči aeroplani zopet bombardirali Valone in pristanišče. Angleški letalci so leteli zelo nizko ter so metali bombe na italijanske aeroplane na letališčih in na hangarje ter so streljali tudi s strojnimi. Letalci so, ko so se vrnili, sporočili, da je bilo letališče zavito v velik oblak dima.

Navzlic božičnemu prazniku so se bili na raznih krajih fronte vroči boji. V zavzetih mestih, kot je Korica, Argirokastro, Porto Edda in Kimara, pa so se vojniki pomešali s prebivalstvom in obhajali Božič, tako katoličani, kot mohamedanci.

Grki okoli zavzete Kimare pripravljajo vojni plen ter se obenem pripravljajo na močan italijanski odpor v Logara prelazu, ki se nahaja samo 15 milj od Valone. V Tepeleni - Klišura predelu Grki dalje prodirajo.

Božično premirje v Angliji

Božični dan je nad Anglijo in Nemčijo vladalo premirje. Na Anglijo ves dan ni padla nobena bomba in tudi nemško vrhovno poveljstvo ne naznaja, da bi angleški letalci napadli kak kraj v Nemčiji ali pa v zasedenih deželah.

Skoro po vseh krajih Anglije so ljudje obhajali Božič in ravno tako v Nemčiji. Nemci so v torek poton Washingtona ponudili za dva božična dneva premirje pod pogojem, da se ga drže tudi Angleži. In večeraj sta oba sovržnika držala premirje.

Pametna beseda gov. Aikena

Republikanski governer Vermonta, priporoča prijateljstvo med farmerji in delavci. — Kar je delavcu uni a, je farmerju zadruga.

Governer države Vermont je George D. Aiken, trd republikanec, ki se pa v marsičem popolnoma razlikuje od svojih tovarišev. Governer George D. Aiken je namreč z dušo in telesom za delavske unije. To je nedavno pojasnil na konvenciji federacije ameriškega farmerskega urada.

— Če dežela ni v vojni, — je rekel, — imajo delavci nepoporečno pravico stavkati. Tega jim ne sme nihče braniti. Niti vlada niti kakšna skupina delodajalcev jim ne sme vsiljevati svojih pogojev glede plač in delavskih razmer.

Governer Aiken je preživel večino svojega življenja na farmi. Govorec o delavskih problemih, se je posluževal farmerjem lahko umljivih izrazov.

— Farmerji naprimer bi bili prisiljeni, — je izvajal, — producirati mleko, meso ali pšenico po taki ceni, da bi se morali s težavo riniti skozi življenje. Dan za dnem bi garali, leto za letom svoje pridelke bi pošiljali mestnim prekupcem, katerim bi vlada zajamčila dober profit. Zamislimo se v tak položaj, pa bomo kaj lahko spoznali stališče ameriških delavcev, kateri vidijo, kako se s pomočjo njihovih žuljev večja število milijonarjev. Ni se prav daleč čas, ko so gotovi krogi vzgajali ameriške farmerje v prepričanju, da so delavske unije njihove največje sovražnice. Zdaj smo začeli spoznavati, da to nikakor ni res. Mi imamo farmske zadruga (kooperative). To so močne in vplivne organizacije. Delavci imajo svoje unije, ki so zanj istotako velikega pomena kot so zadruga za nas. Če bi delavci ne imeli unij in bi vlekli vsak v svojo smer, bi jim presneto slaba predla.

— Včasih ni kontrola nad delavci v pravih rokah, — je prižal Aiken, — in sempočam delajo pošteno delavski voditelji napake. Pri nas farmerjih ni v tem pogledu nič drugače. Pri prodaji svoje delavske sile imajo delavci pravico združevati se, kot imamo tudi mi pravico združiti prodajati mleko in poljske pridelke. Delavcem je potreben pravičen in praktičen program socialne zaščite, da jih ne bo plašila in vznemirjala misel na starost in nezaposlenost. V hudih časih so upravičeni do poštenega reliefa, do reliefa, ki ne bo zanje poniževalen. Zahtevajo zaščito poštene mezdnočne zakonodaje. Nam farmerjem se zdi 40 urni delovni teden precej kratk. Vpoštevati pa moramo, da je velikanska razlika med delom pri ropotajočem stroju v zaprtem prostoru pod nadzorstvom surovega foremana, ter našim delom na prostem, ki je skoro vsako uro drugačno. Farmer nima nobenega gospodarja ter si sam po svoji volji in razodnosti daljša ali krajša delovni čas.

7-DNEVNI DELOVNIK V AVTNI INDUSTRIJI

V tem slučaju bi morala poseči vlada globlje v žep, unija bi pa morala dovoliti overtime. — Po mnenju industrijalcev je to edini izhod.

Zastopniki industrije izjavljajo, da bi avtna industrija uvedla 7-dnevni delovnik za obrambno produkcijo in sicer pod dvema pogojeva.

William S. Knudsen, zastopnik industrije v narodno-obrambni komisiji, priganja: — Hitite! Hitite! Knudsen bi se dalo vztreči s povečano produkcijo v tovarnah in delavnicah, kar je pa le pod dvema pogojeva mogoče: vlada bi morala spremeniti kontrakte ter pokriti povečane stroške, delavske organizacije bi pa morale dovoliti overtime.

Daljši delovnik bi povečal proizvodnjo v "tool and die" oddelkih, kjer je zdaj največji zastoj, toda delavci morajo pač sami odločiti.

Ford R. Lamb, izvršni tajnik American Society of Tool Engineers, je rekel: — Pomanjkanju mašinerije bi se dalo odpraviti, toda delavci bi seveda morali dalj časa delati. Za kaj takega se še niso odločili, ker menda mislijo, da vladi ničesar ne dolgujejo. Edino, kar moremo storiti, je podaljšati delovni čas. Kako naj se to zgodi, pa ne vem. Zaenkrat je vse v rokah delavskih organizacij in vlade. Vsi vplivnejši industrijalci so pripravljani iti do skrajnosti.

Chester Cahn, tajnik Automotive Tool and Die Manufacturers Association, je rekel,

da večina 225 tool in die delavnic v avtomobilskem okrožju obratuje po pet dni na teden v dveh 10-urnih shiftih. Sedemdeset odstotkov vse proizvodnje je namenjene narodni obrambi.

— Za slučaj potrebe, — je dostavil, — bi mi obratovali sedem dni na teden. Unija bi morala biti seveda z nami. Večina unijskih kontraktov pa določa, da se ne sme nobenega delavca siliti overtime. Če bi bila hitrejša produkcija res neobhodno potrebna, bi bil edino sredstvo daljši delovni čas. Zdi se mi, da bi bila večina delavcev s tem zadovoljna.

Iz vsega tega je razvidno, da snujejo industrijalci napad na 40 urni delovni teden, ki ga je nedavno izvozeval CIO za avtne delavce. Lamb in Cahn sta menda uverjena, da vojne produkcije ni mogoče drugače povečati kot da se delavstvo odpove nekaterim svojim važnim pridobitvam.

V Ford Motor Company tovarni, ki je dobila naročila za 4000 Pratt & Whitney aeroplanskih motorjev, delajo delavci šest dni na teden.

Produkcija tankov v tovarni Chryslerjeve korporacije se redno vrši. Istotako ne zadržata produkcija v Packardovi tovarni za aeroplanske motorje.

Trst v znamenju vojne

V Trstu, kakor tudi po drugih italijanskih mestih je bilo zadnje tedne vedno slišati, da prihajajo nemški vojaki čez Brennerski prelaz v Italijo. pa časnikarski poročevalci niso mogli videti niti enega nemškega vojaka na italijanskih tleh. V Trstu je bilo mogoče videti samo 428 nemških motorjarjev, ki so prišli v začetku decembra in sicer, da prevzamejo pet podmornic, katere je Italija za Nemčijo zgradila v svoji ladjedelnici v Trziču.

Na nekem pomolu stoji 1000 težkih nemških motornih avtomobilov in to je dalo tudi povod govoricam, da je na potu mnogo nemških vojakov. Te avtomobili so zgrajeni s posebnim namenom za prevoz vojaštva in vojnega materiala. 100 teh avtomobilov je bilo že s parniki odpeljanih v druga italijanska mesta.

Ker Italiji zelo primanjkuje tovornih avtomobilov, kar je v svojem poročilu Mussoliniju priznal tudi maršal Rodolfo Graziani, je Nemčija tovarno

avtomobile poslala svoji zaveznici, da jih prepelje v Albanijo, ali pa v Libijo.

Trst kaže lice mesta, ki je zelo prizadeto vsled vojne. Nekdaj zelo živahno pristanišče je sedaj skoro mrtvo. Blaga, ki je bilo nakopičeno po pomeljih in velikih skladiščih, sedaj ni več videti. Mednarodna trgovina je skoro popolnoma zastala. Vsako na prvi pogled vidi veliko razliko s prejšnjimi leti, ko je bil Trst največje in najživahnejše pristanišče v Sredozemlju.

V pristanišču je samo nekaj majhnih ladij, ki imajo komaj 70,000 ton. Pred nekaj dnevi je bilo tudi nekaj nemških parnikov, ki pa so ponoči eden za drugim izginili iz pristanišča in odpluli neznan kam. Najbrže se jih poslužuje Italija za prevažanje svojega vojaštva v Albanijo in Afriko. Parnike, ki so še ostali v pristanišču, pa popravljajo in jih pripravljajo za prevoz vojaštva in vojnega materiala.

VODITELJA ZRAKOPLOVSTVA

Angleški zračni atašej v Washingtonu G. C. Pirie (levo) pozdravlja ameriškega majerja Mosleya pri prihodu v Glendale, Cal., kjer se bodo večbali civilni letalci, ki so se prijavili kot prostovoljci v angleško zračno armado.

Povečana produkcija v letalski industriji

Po mnenju voditeljev CIO bi se dalo izdelati na dan 500 letal. — Avtomobilske tovarne bi morale obratovati s polno paro.

V ponedeljek je bil v Beliški načelnik CIO, Philip Murray ter je predložil predsedniku Rooseveltu nov načrt za pospeševanje aeroplanske produkcije. Načrt je sestavil Walthter P. Reuther, eden vodilnih uradnikov unije avtnih delavcev v Detroitu. Reuther pravi, da bi bilo mogoče po šestih mesecih zgraditi na dan po 500 letal.

Podrobnosti načrta niso znane, toda sliši se, da bi bilo mogoče ta cilj doseči, če bi porabili v ta namen vse zapuščene avtne tovarne in v njih se nahajajočo mašinerijo. Izdelovalci avtomobilov bi s tem ne bili prav posebno zadovoljni, ker se boje, da bi ne bila na škodo njihova običajna produkcija.

Po zatrdilu delavskih voditeljev v Detroitu so avtne tovarne tako zgrajene, da bi prav lahko producirale sedem milijonov kar na leto, producirajo jih pa samo štiri milijone. Neoprabljene možnosti bi se dalo porabiti za izdelovanje letal.

Ker tovarne ne producirajo tih milijonov kar več, dasi bi jih lahko, naj bi izrabile stroje in prostor ter izdelale po leto 50 tisoč letal.

Izdelovalci letal ne producirajo svojih izdelkov po istem vzorcu. Marsikatero zamudno delo pri letalih bi lahko opravili stroji. S tem bi bila pa dena podlaga masni produkciji.

Mornariška unija proti posojilom

Na letni konferenci narodne mornariške unije (CIO), ki se je nedavno vršila v Buffalo, je bila sprejeta resolucija, naj vlada ne da nobeni evropski vojskujoči se državi posojila ter da ne sme biti zaradi vojne prikrajšana nobena socialna pridobitev ameriškega delavstva. Posebna resolucija je tudi priporočala ustanovitev mirovnih odborov, v katerih bi bilo zastopano vse strokovno organizirano ameriško delavstvo.

česar se tovarnarji boje. Masna produkcija bi namreč znižala cene.

Večino metod, ki se jih poslužujejo sedaj v aeroplanski industriji, je avtna industrija že pred dvajsetimi leti zavržla.

Na vprašanje, čemu je v deželi toliko praznih avtnih tovarn, je odgovor kaj lahak. Vlada je poverila avtnim tovarnam velika naročila. Lastniki so se izgovarjali, da stroji, ki so jim na razpolago, ne bodo kos nalogi, da so prostori pretesni itd.

Vlada jim je dala sredstva za izboljšanje starih ozirama za zgraditve novih obratov. — Stare tovarne so enostavno opustili.

Reutherjev načrt vsebuje natančne podatke, koliko strojev in izvežanih delavcev počiva v Detroitu. Kolesje vseh teh strojev bi se morale vrteči in vsi nezaposleni izvežani delavci bi morali dobiti delo pri izdelovanju letal.

— Če bi deželo zgradila na leto 50 tisoč letal, — pravijo delavski voditelji, — bodo zgrajeni v tej okolici, kajti Detroit je edini prostor na svetu, kjer je mogoče izdelati tako natančne stroje v takih množinah. Detroit je edino mesto, kjer je dovolj priprav in dovolj izvežanih delavcev, da lahko završe tako ogromno nalogo.

Krojač — povzročitelj stavke

V neki londonski delavnici, kjer izdeluje pet tisoč krojačev vojaške uniforme, je izbruhnila stavka, ker je krojač Albert Lazenby prikrojil v določenem času več uniform, kot določajo predpisi unije. Vsi delavci bodo zaštrajkali. Delal bo samo Lazenby, ki pravi, da ne more tako počasi delati kot unija določa. Unija je Lazenbyja izključila, vodstvo tovarne ga pa noče odpustiti.

GLAS NARODA

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation). Frank Sakser, President; J. Lupsha, Sec. - Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

47th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.

Subscription Yearly \$6.-, Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.-; za pol leta \$3.-; za šest mesecev \$1.50. - Za New York za celo leto \$7.-; za pol leta \$3.50. Za inozemstvo za celo leto \$7.-; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenem sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y. Telephone: CHelsea 3-1242

HTLERJEVA POMOČ MUSSOLINIJU

Razvoji zadnjih dveh mesecev, prav posebno pa zadnjih štirinajstih dni v Egiptu in Libiji, so rodili vprašanje: Kako bi Hitler mogel ali moral pomagati Mussoliniju?

Do zadnjega tedna ni ničesar storil v tem pogledu, zdaj pa prihajajo v Ameriko poročila, da svojega zaveznika nikakor ne bo pustil na cedilu. Ta poročila se pa med seboj take razlikujejo, da je težko pravo pogoditi.

Ko so začeli Grki strahovito mlatiti Italijane na grških in albanskih tleh, se Hitler ni ganil. Rečeno je bilo, da se je Mussolini brez Hitlerjevega dovoljenja spustil v balkansko pustolovščino, hoteč dokazati svetu, da lahko tudi na svojo pest nekaj doseže. To se mu pa ni posrečilo. Hitler si je najbrž mislil: - Cesar si se brez mene lotil, skušaj tudi brez mene izvršiti - in je prekrizal roke na prsih ter mirno gledal Mussolinijeve neuspehe. S tem je hotel tudi svojega tovariša prepričati, da brez nemške pomoči ne more ničesar doseči.

Medtem so se pa Angličji zganili v Afriki. Niti en dan ni minil brez kakšne odločilne angleške zmage.

Hitler je sprevidel, da je nekoliko predolgo čakal in da utegne biti vsako nadaljnje odlašanje usodna, ne samo za Lahe, pač pa tudi zanj.

Poročila o nameravani nemški pomoči so naslednja: - Hitler bo poslal ekspedicijsko armado iz francoskih pristanišč preko Sredozemlja v Libijo.

To bi nikakor ne bilo praktično z ozirom na močno angleško brodogradnjo v Sredozemskem morju.

- Veliki nemški transportni aeroplani bodo prepeljali fašistična ojačenja v Albanijo in Libijo.

Tudi to ni verjetno, kajti Italija ima sama dovolj velikih transportnih letal.

- Nemčija bo poslala svoje vojske v Italijo ter od tam naprej na albansko ali afriško fronto.

To poročilo prihaja iz Jugoslavije in se ga ne sme o-malovaževati. Z Brennerja se vrsti vlak za vlakom v severno-italijansko nižino. Kaj dovažajo? - Nekateri pravijo, da vojske, drugi govore o vojnem materialu. Inozemski časnikarji niso videli v Italiji še nobene večje skupine nemškega vojaštva. Vest, da jih je dospelo tja že 75 tisoč, je najbrž pretirana.

Hitlerju je mogoče napasti Grško skozi Bolgarsko ali Jugoslavijo ter prodreti do Soluna. Če mu Jugoslavija dovolji prevoz vojaštva, bi Lahov ne vznemirjal z navzočnostjo nemških vojakov na laških tleh, in Rusija bi bila zadovoljna, ker bi pustil Bolgarsko v miru. Če bi mu Jugoslavija ne dovolila prehoda, bi se moral odločiti za kakšno drugo pot.

Hitler pa tudi lahko pomaga Italiji, če povzroči zmedo tje drugje, naprimer z napadom na Gibraltar.

Je pa še nadaljna možnost. Hitler bo pomoč tako dolgo zdržal, da bo videl, če bo mogoče Anglijo pripraviti do tega, da bi sklenila v Italijo mir v Mussolinijevo škodo. Kaj takega bi bilo dobrodošlo tistim nasprotnikom vojne, kar jih je še ostalo v Londonu. Po mnenju vojaških izvedencev je pa separaten mir z Italijo zaenkrat še nemogoč.

NOVA VOJNA STRANKA V INDIJI

Pod geslom "Izvojujte vojno!" je bila ustanovljena v Bombaju radikalno - demokratska ljudska stranka. Načelnjaka ji Mahendranath Roy, bivši Stalinov sodelavec, in dr. Narayan Bhaskar Kare, bivši nacionalistični ministrski predsednik centralnih provinc. Cilj nove stranke je borba proti fašizmu doma in v inozemstvu.

HITLER - NAJBOLJ IZRAZITA OSEBNOST

Philadelphijski dijaški list "Daily Pennsylvanian" je vpriporil med dijaški pennsylvanske univerze glasovanje, kdo je najbolj izrazita osebnost letošnjega leta. Večino je dobil Adolf Hitler. - Za najpomembnejši svetovni dogodek letošnjega leta pa smatrajo študentje zavzete Francije.

Hitler je dobil 47 odstotkov vseh oddanih glasov, dočim se je moral predsednik Roosevelt zadovoljiti s 24 glasov.

Predsednik univerze Thomas S. Gates je izjavil: - Tega glasovanja naj nihče ne smatra za kakšno prav posebno resno zadevo. Študenti so mladi in vihravi. Hitro se navdušijo in se naglo ohladi.

Mladina res včasih sama ne ve, kaj hoče.

Posojilne zadruga naraščajo

Tekom zadnjih petih let se je ustanovilo več kot 3500 posojilnih zadrug v pomoč malim izposojevalcem.

Ustanovitev več kot 1000 novih posojilnih zadrug (credit unions) tekom leta 1939 - skoraj po tri na dan - jasno dokazuje, kak vzmah je dala federalna zakonodaja ideji takega zadrugarstva.

Podatki nedavno priobčenih od urada za delavske statistike, pokazujejo, da je bilo koncem leta 1939 8,315 posojilnih zadrug, polovica izmed katerih je obratovala pod federalnim čarterom. Bile so v vsaki državi, Distriktu Columbia in Hawai. V letu 1939 so skupaj imele 2,400,000 članov, njihova skupna imovina je znašala 193 milijonov dolarjev, posojile so vsega skupaj 240 in pol milijona dolarjev in izplačale so svojim članom več kot 4,500,000 dolarjev dividendov.

Dasi kreditne unije so bile prvič legalizirane v Massachusettsu že leta 1909 in je potem še drugih 42 držav uvedlo slično zakonodajo, vendarle jih je bilo ustanovljenih manj kot 5000 v vseh 25 letih pred federalnim zakonom, ki je bil sprejet leta 1934 in se naziva Federal Credit Union Act. V prvih petih letih, odkar je ta zakon v veljavi, je bilo ustanovljenih več kot 3,540 novih kreditnih zadrug pod nadzorstvom Farm Credit Administracije.

Kreditne unije so se največ razvile v industrijalnih okrajih. Vsaka izmed držav Illinois, New York in Wisconsin jih je imela več kot 500 ob koncu leta 1939. Izmed 300 do 500 jih je bilo v državah California, Massachusetts, Minnesota, Missouri, Ohio, Pennsylvania in Texas.

Kredite unije nudijo svojim članom priliko toliko za štednjo, kolikor za posojila. Stavljene so na zadrugi podlagi od delavcev ali skupine ljudi, ki se med seboj poznajo in ki so v kakki zvezi med seboj, kot je članstvo delavske unije, jednote, cerkvenega društva oziroma ki živijo v isti soseščini, občini ali poljedelskem okraju. Ta pogoj je potreben, kajti svrha zadruge je posojevati mala posojila dostikrat brez jamstva in je zato potrebno, da je izposojevalec osebno znan drugim članom.

Prodaja delnic, navadno po \$5 ali \$10, zalaga z začetno glavnico kreditne unije. Člani smejo imeti več kot eno delnico, ne pa več kot en glas. Število delnic pa noloča, koliko dividende bo član prejel. Federalni čarter ne dopušča, da bi dividenda znašala več kot 6 odstotkov vloženega kapitala. Na ta način imajo člani priliko vložiti svoje prištednje.

Posojila brez jamstva ne smejo presegati \$50 pod državnim čarterom oziroma \$100 pod federalnim čarterom. Obresti, ki se nalagajo, znašajo redkoma več kot 1 odst. na mesec od neplačanega preostanka posojila, in dostikrat je obrestna

posojilnice in industrialne banke nalagajo 1-3 in pol odst., in čim manjše je posojilo, tem več stane razmeroma. Kreditnega se nižja. Komercialne ne unije pa morejo biti cenejše, ker imajo malo stroškov za upravo in dostikrat jim ni niti treba plačati najemnine. V običajnih posojilnicah so stroški preiskovanja precejšnji, pri zadnjih pa ne znašajo takorekoč nič.

Federalni čarter in tudi večina državnih čarterov dovoljuje posojila le za "previdne ali produktivne svrhe," ali ta določba je zado-tj elastična, da

obsega vse potrebe povprečne družine, kot hrano, oblačilo, najemnine, hišne potrebe, poštvo, nakup avtomobila, počitnice in plačevanja malih dolgov naenkrat. Seveda, le člani morejo dobivati posojila.

Federalne kreditne zadruga se morejo ustanoviti tudi le od sedmorice ljudi. Kadar take osebe, ki morajo imeti kake skupne interese, hočejo ustanoviti posojilno zadrugo, napravijo prošnjo na Farm Credit Administracijo, da se jim podeli čarter. Kasneje novi člani smejo pristopiti, ki imajo iste pravice in dolžnosti kot izvirni člani. Ti novi člani morajo biti le taki, ki spadajo k isti skupini interesov oziroma sosed-tva.

Burmanska cesta

Tako imenovana burmanska cesta je postala v zadnjih časih hudo aktualna. Važni dogodki, ki posegajo v usodo Daljnega vzhoda in Južne Azije, se plečejo okrog nje.

Gre za cesto, ki vodi iz dežele Burme, ki je podrejena Angležem, v jugozapadno Kitajsko in ki ima veliko ulogo, odkar so Japonci zasedli kitajsko pri-tanišča. Od Ranguna, burmanskega glavnega mesta, vodi železniška proga do Lašije, končne postaje te proge, od Lašije pa so v zadnjih letih za lažja motorna vozila zgradili cesto, ki gre do Kunninga, bivšega Jinanfuja v kitajski provinci Jinanu. Ta cesta predstavlja danes edino varno in nepretrgano zvezo Južne Kitajske in Kitajske sploh z inozemstvom, kajti z Indokino si Kitajska ne more več ponagati, dovoz materiala iz Rusije pa je dolgotrajen in težaven. Burmanska železniška proga se končuje, kakor rečeno, v Lašiji, 116 milj od kitajske meje. Kitajska je v zadnjem času silila, da bi speljali to železnico do Jinana. Tega načrta pa doslej niso vzeli resno v pretres, ker bi zahtevali ogromne izdatke in bi trajalo predolgo, da ga izvedejo.

Medtem pa so mejno cesto na veliko daljavo tako popravili, da je sposobna tudi za težji motorni promet, tako da je Kunning razmeroma lahko doseči. Tisoči kulijev so opravljali v zadnjih mesecih to delo. To je bilo v tistem času, ko je Anglija na videz v lepem sporazumu z Japonsko ustavila dovoz materiala po tej cesti na Kitajsko. Cesta je kot celota sicer draga in nerentabilna, kot edina dovozna žila v južno Kitajsko pa ima ogromen politično-vojaški pomen.

Lašio, končna postaja burmanske železnice, leži lepo med griči in upravnimi sedeži za severne šanske države ter garnizija oddelka Britskih obmejnih čet. Ta čas delajo na to, ča bi progo podaljšali še za dve milj, da bi se olajšalo pretovarjanje tovorov iz vagonov na motorna vozila. Tisoči kitajskih kulijev so zaposleni pri teh delih. Domače prebivalstvo je za tako

delo pre-labotno, kuliji iz Jinana pa prenesejo vse.

Do Lašije je potovanje po železnici prilično nezanimivo, tem zanimivjše pa je od Lašije dalje. Pót gre skozi prekrasne pokrajine s sijajnimi pogledi na daljna kitajska gorovja, preko rok in potokov, mimo čudovitih slapov. Cesta doseže kitajsko mejo pri Kinkoku, kjer nadomeščajo ta čas lesen most s kamnitim. Kunning je od tu oddaljen še vedno 650 milj. Cesta je vse prej kot gladka a jo vneto popravljajo. Zasebni avtomobilski promet od Lašije dalje je zelo majhen, tem večji pa je bil doslej promet s kitajskimi karavanami kulijev in mezcov, v največjem času pa s tovornimi avtomobili. Po mons-unskih deževjih so šle velikanske množice čaja, svile, kož in drugega blaga proti jugu, proti Kitajski pa je bil ogromen promet z oljem, svetilkami, platnom in drugimi proizvodi zapadnega sveta.

ROJAK UBIT

V nedeljo 22. decembra zjutraj je policija v Chicagu, Ill. na severni strani mesta našla v stranski ulici Franka Petka ubitega. Kdo ga je ubil, najbrže ne bo nikdar znano, toda policija sodi, da ga je nekdo zadel z avtom in ga potem pustil na ulici. Petek, smrtno ranjen, se je odvekel v alejo in tam obležal. Ponesrečenec je bil star 31 let, samski in rojen je bil v Chicagu.

Lepa priložnost

Farmer; srednjih let, išče gospodinj, naj bo Slovenka ali Hrvatice. Ako jo bo veselilo, jo tudi oženim, čeprav ima par otrok. Resne ponudbe na naslov: "Udovec", c. of Glas Naroda, 216 W. 18th St., New York, N. Y. 5x

Peter Zgaga

SKRAJNO NEVARNA ZVER

Drugače skoro res ni mogoče Hitlerja primerno označiti.

Ko je začel pred dobrimi šestnajstimi leti rogoviliti v Nemčiji, ga je le malokdo smatral za resnega človeka. Priredil je shode, rekrutiral pristase za novo stranko in napovedoval rešitev Nemčije iz rok krivičnikov.

Nemčija ni imela ne armade, ne orožja in ne brodogradnje. Do zob oboženi Francozi in Angležji so se posmehovali temu nemškemu "odrešeniku", dočim je nemški narod prislušnil njegovim besedam. Kajti Nemcem je takrat strahno slaba predla. Dolgoletna vojna jih je do kože ogulila, in kar jim je vojna slučajno pustila, so jim pobrali zavezniški državniki v Versaillesu.

Hitler jim je pridigoval da je treba popraviti Versaillesu storjeno krivico. Njegove besede skoro res ni mogoče Hitlerja primerno označiti. Ko je začel pred dobrimi šestnajstimi leti rogoviliti v Nemčiji, ga je le malokdo smatral za resnega človeka. Priredil je shode, rekrutiral pristase za novo stranko in napovedoval rešitev Nemčije iz rok krivičnikov.

Nemčija ni imela ne armade, ne orožja in ne brodogradnje. Do zob oboženi Francozi in Angležji so se posmehovali temu nemškemu "odrešeniku", dočim je nemški narod prislušnil njegovim besedam. Kajti Nemcem je takrat strahno slaba predla. Dolgoletna vojna jih je do kože ogulila, in kar jim je vojna slučajno pustila, so jim pobrali zavezniški državniki v Versaillesu.

Hitler jim je pridigoval da je treba popraviti Versaillesu storjeno krivico. Njegove besede skoro res ni mogoče Hitlerja primerno označiti. Ko je začel pred dobrimi šestnajstimi leti rogoviliti v Nemčiji, ga je le malokdo smatral za resnega človeka. Priredil je shode, rekrutiral pristase za novo stranko in napovedoval rešitev Nemčije iz rok krivičnikov.

IZ JUŽNE AMERIKE

Dne 25. novembra je v Buenos Airesu vlak do surtiti povozil Olgo Figelj, staro 28 let, katera je služila pri neki argentinski družini. Doma je bila s Primorskoga.

ČLOVEŠKI OKOSTNJAK V DIMNIKU

V Pragi podirajo nekdanje kopalnice cesarice Elizabete, ki so ga po njegovem zgraditelju, praškem županu namestniku, imenovali tudi Kandertovo kopalnice. Stavba že davno ni ustrezala več modernim zahtevam.

Ko so delavci podirali enega izmed dimnikov v četrtem nadstropju, so zadeli na ostanke človeškega okostja. Med drugimi so našli del lobanja, na kateri je bilo videti še nekoliko rjavih, deloma na ožganih las. O grozotni najdbi so obvestili policijo, ki je uvedla takojšnjo preiskavo, a brez upanja, da bi se dalo kaj podrobnejšega dognati. Po dosedanjih ugotovitvah gre za ostanke mlade ženske, ki so bili zazidani v dimnik. Domnevajo, da gre za sledove zločina, ki se je zgodil v starem kopalnici, a kdaj bi to bilo, ne ve nihče povedati. Mogoče je, da bodo ostale dele okostja našli še pod kupi opeke in ometa, ki so nastali med podiranjem po dimnikom.

sede so bile za nšesa večina Nemcev kakor prijetna muzika. Nemčija mu je dala državljanstvo, stranka ga je izvolila v narodno zastopstvo. Tako se je počasi vzpenja, od klina do klina na politični lestvi.

Postal je kancler in po Hindenburgovi smrti absoluten vladar Nemčije in njenega naroda.

Navzile protestom Angležev in Francozov, je dal Nemčiji armado in mornarico ter ji kmalu priključil skoro vse ozemlje, ki ga je inela pred vojno.

Med jedjo mu je tek narasel.

- Nemec ne spada nikamor drugam kakor v Nemčijo, - je bilo njegovo naslednje geslo. Nemci so na Češkem, in na Poljskem. Treba jih je priključiti materinski deželi.

To geslo je postavilo zavezniške pred težko preizkušnjo. V sled njihove popustljivosti in malomarnosti je postala medtem Nemčija močna in se opremila z vsem.

V svoje lastno varstvo so zavezniški že prej zgradili več sto milj dolgo vrsto utrd ob francosko-nemški meji, misleč, da bodo v skrajnem slučaju varni za tem zidom. No, zmotili so se.

Najprej je Hitler blastnil po Avstriji. To je bila njegova najtežja naloga. Če bi bili takrat padli po njem, bi mogoče danes svet v miru živel. Pa niso padli po njem, in danes se jim prokleta opleta.

Potem je šlo Hitlerju vse kakor po maslu. Padla je država za državo. Vojna napoved Francije in Anglije ga je le še podžgala.

Izza tistega časa ne skriva več svojih namenov. Evropska celina mu ne bo dovolj. Tudi Anglija mora pasti.

In če pade Anglija? Kaj potem? - Da bi se Amerike lotil? - znanjujejo nekateri nejeverno z glavo: - Nak, saj ni mogoče.

Isti ljudje so govorili letošnjo pomlad: - Da bi Francijo premagal? Ne, saj ni mogoče.

Da ima Hitler tudi Ameriko v svojih načrtih, je razvidno iz govora nacijskega poljedelškega ministra Darreja, maja tekočega leta. Vsebina tistega govora ni dolgo prišla med širošo javnost, pred kratkim jo je pa objavil neki newyorški list. - Ko bomo obračunali z drugimi nasprotniki, - je govoril Darre, - bo obračun z Združenimi državami kaj lahak. Cene našim izdelkom bodo tako znižali, da Amerikane bo mogle z nami konkurirati. Takrat ne bo v Ameriki zarje 7 milijonov nezaposlenih, pač jih pa bo 30 do 40 milijonov.

- Naša tajna policija v Združenih državah je noč in dan na delu. Naši agenti poslujejo v Ameriki tako točno kot poslujejo v Berlinu ali v Pragi. - Prišel bo čas, ko bo gospod Roosevelt na kolenih prosil Hitlerja, naj se sporazume z njim.

Te besede bo mamskido smatral za izraz nemške objestnosti, za čevkanje duševno neodgovornega človeka.

Toda Hitler ni samo enkrat, pač pa neštokrat pokazal, kaj zna.

Le Anglijo mu je treba premagati, pa bo ves ostali svet občutil v svojem lastnem mesu krepkle krvoločne nemške zveri.

Veliki Atlas sveta

Vojujući se narodi v Evropi vstvarjajo zgodovino. Svetovnih vesti pa ne morete razumno nasledovati brez velikega in zanesljivega zemljevida, kot je naprimer Hammond's New Era Atlas of the World. "Res," boste rekli, "toda po končani vojni zemljevidi, ki so sedaj izdani, ne bodo več dobri." Toda vse drugo je res, kot ta trditve, ako vpoštevamo ta atlas. In tukaj pride poglavitna stvar. Z atlasom boste prejeli izkaznico, s katero boste proti plačilu 25 centov dobili dodatne zemljevide, ki kažejo premenjene meje vseh držav, ki

bodo prizadete vsled mirovne pogodbe, in jih boste prejeli tekom 60 dni po zaključku vojne in ko bodo podpisane mirovne pogodbe. (Listek, ki je treba izpolniti in poslati naravnost na zalagatelja, je v vsakem atlasu.) Ti dodatni zemljevidi vam bodo do zadnje natančnosti izpolnili vaš svetovni zemljevid, ki bo natančno kazal Evropo pred vojno in po vojni v celi knjigi. Ta atlas velja samo \$2.75 za Združene države in \$3.- za Kanado. Ta veliki atlas dobite pri KNJIGARNI "GLASA NARODA", 216 West 18th St., New York.

DARILNE POŠILJATVE v JUGOSLAVIJO in ITALIJO

Table with 2 columns: Amount in Dinars and Price in Dinars. 100 DIN. --- \$ 2.20, 200 DIN. --- \$ 4.00, 300 DIN. --- \$ 5.85, 500 DIN. --- \$ 9.25, 1000 DIN. --- \$ 18.-, 2000 DIN. --- \$ 35.-, 5000 DIN. --- \$ 85.-

V LIRA H

Table with 2 columns: Amount in Lira and Price in Lira. 50 LIR --- \$ 2.90, 100 LIR --- \$ 5.-, 200 LIR --- \$ 9.50, 300 LIR --- \$ 14.-, 500 LIR --- \$ 22.50, 1000 LIR --- \$ 44.-, 2000 LIR --- \$ 87.-

Ker zaradi položaja v Evropi parniki nereditno vozijo, tudi za izplačila denarnih pošiljatev vzame več časa. Zato pa onim, ki žele, da je denar naglo izplačan, priporočamo, da ga pošljejo po C A B L E ORDER, za kar je treba posebej plačati \$1.-.

Vsled razmer v Evropi ni mogoče v Jugoslavijo in Italijo nakazati denarja v DOLARJIH, temveč samo v dinarjih oz. lirah. Isto velja tudi za vse druge evropske države.

SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th Street, New York

Dopisov brez podpisa in osebnosti ne priobčujemo. Dopisi za štetnikovo številko naj bodo v našem uradu najkasneje v sredo jutraj.

Vesti iz slovenskih naselbin

Dopisi so nam vedno dobrodošli, ker zanimajo vse naše čitatelje in se z njimi naši rojaki tako rekoč med seboj pogovarjajo.

RAZNE VESTI IZ PENNSYLVANJE

Čenjeni: — Ker mi poteka naročnina in ker vem, da bi bili zimski večeri predolgočasni brez vašega lista, vam pošiljam money order za polletno naročnino in 25 centov za pratike, če jih bote dobili. Tukaj imam dopis in bi želela, na ga priobčite, za kar se vam že vnaprej zahvalim. Upam, da ne bo šlo v uredniški koš.

Ker se iz tega kraja nihče ne oglasi, bom pa jaz malo povedala, kako se imamo. Razmere so pač sprenjajoče; včasih je dobro, včasih slabo. Imam tudi žalostno novico: umrla je namreč moja svakinja Josephine Jordan in sicer 30. novembra na svojem domu v Pittburghu, Pa.

Imam pa tudi veselo ovico, namreč, ko prideva z mojim možem v nedeljo 8. dec. domov, me čaka veliko presenečenje. Za moj god so mi članice SZZ štev. 77 priredile emprise party kar pa nisem najmanj slutila. Ko odprem prva vrata, vse je tiho in po navadi; ko pa odprem vrata v drugo sobo, da odložim, mi pa zadoni "surprise" od vseh strani. Vse polno prijaznih obrazov me gleda in polna miza najboljšega. Jaz pa stojim kot prikovana, ker nisem vedela, ali je res ali sanjam.

Prisrčna vam hvala, drage sestre, prijateljice, za krasna darila in za ves trud. Bodite prepričane, da bom ob priliki povrnila. Krasni dogodek mi bo za vselej ostal v spominu. Srčna hvala mojemu možu, sinu in hčeri, ker so bili vsi v tej zaroti. Srčna hvala Mr. Frank Archu za krasnega počnega prasička, ki je bil ves okrašen in prav okusen.

Želiva se zahvaliti sledečim: Mrs. Likovšek, Josephine Likovšek, Mr. in Mrs. Louis Likovšek, Mr. in Mrs. Joe Dushman, Mrs. Boskovic, Mr. Murslak, Mrs. Knaus, Mrs. Lokar.

Mrs. Flore, Mrs. Chnart, Mrs. Vincent Arch, Mrs. Vacek, Mr. in Mrs. Stenbert, svak M. Jordan sin in hči in Miss Helene ter Mrs. Mary Turk.

Prisrčna hvala Mr. F. Archu, ki nam je igral veselo poskočnice, da smo plesali in se veselo zabavali pozno v noč. Želim in ključem vsem skupaj srečno Novo leto 1941 in tudi uredništvu tega lista ter mnogo novih naročnikov.

Pozdravljeni!

Mary Jordan,
Millvale, Pa.

ŽALOSTNA VEST IZ DOMOVINE.

Žalostno novico sem dobil iz starega kraja, da ni je umrl jubi brat Ivan Urek v Brezju, št. 18, pošta Piščece na Stajerskem. Letos 19. februarja je izpolnil 73 let, umrl je pa 16. novembra. Zapustil je ženo in 3 hčerke, dve sestri in enega brata v Ameriki. Naj mu bo lahka dušica zemlja in naj v miru počiva! Moje sožalje njegovim družini.

Mihael Urek.

POIZVEDBA

Narodni Izseljeniški odbor v Ljubljani nas je naprosil, da poizvedemo, kje se nahaja Jovo Jančanin, doma iz Banje Luke v Bosni in ki je prišel v Združene države leta 1912.

Ravno tako bi isti urad rad izvedel za bivališče Antona Jančarja, doma iz Police pri Višnji gori, ki se je izselil v Ameriko leta 1911.

Kdor bi kaj vedel o teh dveh, ali pa če sam bere ta poizvedovalni oglas, naj obvesti: Narodni Izseljeniški odbor, Ljubljana, Slovenija, Jugoslavija.

Uprava "Glasa Naroda"

40-LETNO PREISKUŠNJO

IMA

JUGOSLOVANSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

ELY, MINNESOTA

KI IMA

22,000 članov in dva milijona

in pol dolarjev premoženja.

Organizacija je zanesljiva, nepristranska in zelo priporočljiva zavarovalnica. Zavarujte sebe in svoje otroke pri Jugoslovanski kat. jednoti, ki vam nudi poljubno zavarovanje proti boleznim, nesrečam in smrti

Ako je društvo JSKJ v vaši naselbini, vprašajte krajevnega tajnika za pojasnila, če ne, pišite na glavni urad, Ely, Minnesota.

SLOVENSKO - AMERIKANSKI

Koledar 1941

PESTRA ZBIRKA KRATKIH POVESTI, ZANIMIVIH ČLANKOV IN POLJUDNIH RAZPRAV IZ ZGODOVINE, ZEMLJE- IN NARODO-PISJA; KRATKIH ZANIMIVOSTI IZ VSEH DOB IN DELOV SVETA... Informativna knjiga za vsakega rojaka, ki zasleduje svetovne dogodke.

Čitajte zanimiv članek: "O LOVU IN LOVCIH," ki ga je spisal Fr. Troha.

Slovenic Publishing Company

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Cena 50c

Vsoto lahko pošljete v znakih po 2 oz. 3 cente, če prebivate v Združenih državah.

Posebna priloga:
Trije zemljevidi v barvah: EVROPA LETA 1914; EVROPA PRED SEDANJO VOJNO; EVROPA L. 1940

NAROČITE GA SE DANES

Slovinci v Kanadi

NAPREDEK KANAD. PODPORNE ZVEZE

Prosim nekaj prostora v našem priljubljenem listu "Glas Naroda" da po dolgem času zopet nekoliko pokramljant z sorojaki o družabnem življenju.

Torej, dragi rojaki in rojakinje. Pravijo, da če preveč upiješ, se ušesa prične kriku in ne slišijo več dobro. Zato sem bil tudi jaz obmolknil, da se ušesa počijejo in pa tudi zato, da vidim, kak odmev bo na moja vabila in pozive v prejšnjih dopisih.

I vsa čast naselbinam Val d'Or, Noranda in Timmins; kaj pa drugod, ali ste toliko sigurni svojega obstoja, svojega zdravja, ali mislite, da vam ni in ne bo potrebna pomoč? Prosim te, dragi rojak in rojakinja, dajte mi poveljni odgovor samo na to vprašanje, potem pa Te bom pustil v miru ter ne bom več kričal in pozival, da se preskrbi za slabe čase, ako se sam nočeš poslužiti prilike, ki se Ti nudi. Le v slogi je moč, dragi moj rojak.

Koliko je Hrvatov, da niso člani H. B. Zajednice, koliko je pa Slovencev, da niso člani edinega slovenskega društva v Kanadi? Da si videl slovo in bratstvo, ki je vladalo med brati delegati in prisotnimi odborniki. Pokazali smo drugorodecem, da se znamo tudi mi obnašati kot bratje in sestre, da nismo barbari, pa čeprav smo iz Balkana doma.

Tskrena hvala na tem mestu bratu predsedniku Turku za požrtvovalno delo, ki ga je vršil zadnje 2 leti, isto tako tudi blagorajniku br. Hočevarju.

Toda draga brata, v potrebnih trenutkih se zanašamo na vaju, da storita bratsko dolžnost pomagati z nasvetom ali kar že bodi.

Novi odbor pa prosim, da apošteva obljube, ki jih je dal tajniku, namreč da mu bo pomagal pri delu, ker je že itak preobložen s tem. Torej brat Tatija, pokaži se mož beseda v vseh slučajih, ker se gre le za blagor naroda!

Po končani konvenciji je Zveza priredila banket na čast delegatom in raznim gostom. Najlepša hvala pevskemu društvu "Triglav" za podane točke, še posebno pa mladinskemu zboru. Pogum velja, imaš že zadostneje br. Otoničar, ko boš bolj boš pa naplačan, ko boš enkrat nastopil sam s svojim mladim zborom na odru. Starši, dajte otroke, kateri so zatožni, da se vadijo v svojem lastnem jeziku. To bo otroku največje darilo v poznejši dobi. Hvala go-pej Burnikovi, ki

kaj pripomogel k razvoju zveze. Stopi takoj, ko prebereš ta dopis, k svojim prijateljem in ustanovite nov odsek Vzajemne Podporne Zveze "Bled". Spodaj podpisani bo z veseljem ustregel vsakemu vprašanju in prošnji.

Ob tej priliki naj tudi omenim našo prvo konvencijo, ki se je vršila 8. decembra 1940. Odkrito moram reči, da sem bil razočaran nad harmonijo in bratstvom, ki je vladalo med brati delegati in prisotnimi odborniki. Pokazali smo drugorodecem, da se znamo tudi mi obnašati kot bratje in sestre, da nismo barbari, pa čeprav smo iz Balkana doma.

Tskrena hvala na tem mestu bratu predsedniku Turku za požrtvovalno delo, ki ga je vršil zadnje 2 leti, isto tako tudi blagorajniku br. Hočevarju.

Toda draga brata, v potrebnih trenutkih se zanašamo na vaju, da storita bratsko dolžnost pomagati z nasvetom ali kar že bodi.

Novi odbor pa prosim, da apošteva obljube, ki jih je dal tajniku, namreč da mu bo pomagal pri delu, ker je že itak preobložen s tem. Torej brat Tatija, pokaži se mož beseda v vseh slučajih, ker se gre le za blagor naroda!

Po končani konvenciji je Zveza priredila banket na čast delegatom in raznim gostom. Najlepša hvala pevskemu društvu "Triglav" za podane točke, še posebno pa mladinskemu zboru. Pogum velja, imaš že zadostneje br. Otoničar, ko boš bolj boš pa naplačan, ko boš enkrat nastopil sam s svojim mladim zborom na odru. Starši, dajte otroke, kateri so zatožni, da se vadijo v svojem lastnem jeziku. To bo otroku največje darilo v poznejši dobi. Hvala go-pej Burnikovi, ki

POROKA ZNANEGA ROJAKA

Sporočam veselo novico, in sicer, da se bosta v naši naselbini poročila znani in spoštovani rojak Mr. Jerry Koprivšek Jr., z Miss Geraldino Naglič. Poroka se vrši v soboto dne 18. januarja 1941 in sicer ob 10. uri dopoldne v slovesno sv. mašo v cerkvi sv. Brigite (St. Brigids) na 409 Linden St. Brooklyn, N. Y. Poročne obrede bo opravil častiti Monsignor John C. York. Med sv. mašo bo pel svetovno znano pesen "Ave Maria" naš poznani pevec-tenorist Mr. Chas. Guardia, kakor tudi bo pri tej naši pela naša priznana sopranistinja Miss Marie Archul.

cerkvenega zbora naše slovenske cerkve sv. Cirila na Osmi cesti v New Yorku, kakor tudi je bil nekaj let pevovodja drugega najstarejšega našega pevskega društva "Slovan" iz Brooklyna. Sedaj je Jerry nekaj mesecev organist v zgoraj omenjeni cerkvi sv. Brigite ter kljub velikemu zaposlenju se še vedno z veseljem udejstvuje in pomaga kolikor je le mogoče pri naših slovenskih prireditvah, zakar mu vsa čast.

Nevesta pa prihaja tudi iz naše ugledne in spoštovane slovenske družine Mr. Gregorja Nagliča iz Alverda, Pa. Svatba se bo vršila v dvorani

Geraldine Naglič

Jerry Koprivšek

Pri tej naši bodo za stolovatelje (ushers) štirje bratje ženina Jerryja Koprivškega, kateri si to lahko šteje v velik ponos. Ženin Jerry Koprivšek Jr., prihaja iz ugledne in spoštovane slovenske družine Mr. Koprivškega iz Bethlehem, Pa. Njegov oče, Mr. Koprivšek, je v tamošnji cerkvi v Bethlehem, Pa. že dolgo vrsto let organist, in navdušen pevovodja tamošnjega pevskega zbora. Ženin Jerry, kot znano, je bil nekaj let organist in pevovodja

slovenske cerkve sv. Cirila na 62 St. Marks Place New York, N. Y. Začetek ob 1. uri popoldne.

Ženinu in nevesti že vnaprej ključem, da bi bila srečna in zadovoljna v njunem bodočem zakonskem stanu, ter da jima Bog podeli obilo blagoslova. Novoporočenca bosta stanovala na 1325 Greene Avenue, Brooklyn, N. Y.

Z rodoljubnim pozdravom.

Anthony Svet.

NESREČA ROJAKA.

Dne 23. decembra se je pripetila nesreča v New York Central Roadhouse, v Clevelandu, O., ki je zahtevala življenje Franka Benedicta, starega 57 let. Bil je zadet v glavo, ko je gledal skozi okno na lokomotivi, tako težko, da je izgubil kontrolo in je lokomotiva naprej drvela s tako silo, da je podrla steno na Roundhouse. Odpeljan je bil v bolnišnico, kjer je čez par minut podlegel poškodbam. Zapušča žalujočo soprogo Frances, roj. Reja, doma iz Vistolpe pri Gorici na Primorju, sina Franka, snaho, nečaka in več drugih sorodnikov.

SMRT ROJAKA V KANADI.

Naznujem vam žalostno novico, da nam je kruta smrt pobrala zopet enega rojaka in očeta, namreč Johna Kraly. Umrl je 1. decembra nagloma na svojem domu kraj Nonaimo. Vzrok smrti je bila rana na levi nogi in nju je pritisnilo na sree. Zapušča žalujočo soprogo, 2 sinova in 4 hčere. Bil je član društva SNPJ. Pred par leti je bil tudi naročnik "Glasa Naroda". V Kanado je prišel leta 1912. Doma je bil ob Rake na Dolenjskem.

Naj mu bo lahka kanadska gruda!

Ker se bližajo prazniki, želini vsem čitateljem tega lista srečno Novo leto in tudi tebi, Peter Zgaga.

Pozdravljam vse rojake širni Amerike in Kanade in opozarjam, da na "Glas Naroda" nikdar ne pozabite.

L. Pechnik.
Northfield, B. C. Can.

SLOVENSKO SAMOSTOJNO BOLNIŠKO PODPORNO DRUŠTVO za Greater New York in okolico, ink.

Kdor izmed rojakov ali rojakinj še ni član tega društva naj vpraša svojega prijatelja ali prijateljico ali pa enega izmed odbornikov za natančna pojasnila. V nesreči se čele spozna, kaj pomeni biti član dobrega društva.

To društvo je sicer najmlajše, toda najmočnejše bodisi v premoženju ali članstvu. Društvo je v tem kratkem času svojega obstanka izplačalo že skoro 14 tisoč bolniške in nad šest tisoč smrtno podpore ter ima v blagajni skoro \$17,000.00

ODBOR ZA LETO 1940

Predsednik: MIHAEL UREK
82 Weirfield St.,
Brooklyn, N. Y.	Blagajnik:
ANTHONY CVETKOVICH
983 Seneca Avenue
Brooklyn, N. Y.
Podpredsednik: ANTHONY KIRN
1726 Madison St.,
Brooklyn, N. Y.	Zapisnikar:
FRANK MEKING
1655 Greene Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tajnik: JOSEPH POGACHNIK
580 Liberty Avenue
Williston Park, L. I.	Nadzorniki:
I. FRED VELEPEC
725 — 67th Street
Glendale, L. I.
II. VINKO ZALOKAR
71-09 — 69th Street
Glendale, L. I.
III. JOHN MAČEK
116-65 — 120th Street
Ozone Park, L. I.	Arhivar: JOSEPH POGACHNIK, 580 Liberty Ave., Williston Park, L. I.
- Društvo zboruje vsako četrto soboto v svojih društvenih prostorih v American Slovenian Auditorium, 253 Irving Ave., Brooklyn, N. Y.

ČITATELJEM!

Kot vsako leto, smo tudi letos naročili večjo množino Blaznikovih pratik iz starega kraja. Lansko leto je bila cela pošiljatev, ne vemo kje, zadržana. Letos smo bili bolj srečni in smo do sedaj dobili polovico pošiljatev. Zatorej jih naročniki lahko dobijo po navadni ceni, dokler zaloga ne poteče. Še boljše, ako se niste naročili Koledar za leto 1941, naročite spodaj označeno zbirko:

SLOVENSKO - AMERIKANSKI KOLEDAR ZA L. 1941.
Stane 50 centov.

VELIKA BLAZNIKOVA PRATIKA ZA L. 1941.
(S trem mlatiči.)
Stane 25 centov.

PRIROČNI ATLAS — 38 BARVNIH ZEMLJEVIDOV
v velikosti 9 1/2" x 14 1/4" intev.
Stane 25 centov.

KNJIGARNA
Slovenic Publishing Co.
216 West 18th St., New York

Obiščite Slovenske Prireditve! VAŠA NAVZOČNOST PRIPOMORE NE SAMO K FINANČNEMU, PAČ PA TUDI K DRUŽBENEMU USPEHU. DRUŠTVA POTREBU JEJO SODELOVANJA NE SAMO SVOJIH ČLANOV, TEMVEČ SPLOŠNE SLOVENSKE JAVNOSTI.

ROMAN — Spisal: FRAN GOVEKAR.

23

Tedaj je priplavaldo telo do skale, ki je štrlela iz reke. Nekdaj je stal tu na reki; zadnji njegovi ostanki so še kazali prostor, kjer je pred leti ob visoki, nenadni povodnji poginil mlinar s hčerko deklico, ki mu je bila pravkar prinesla večerjo; povodenj je odnesla in požrla oba z mladim vred. Le troje mrtvih kamnov še vedno leži v strugi in od temeljev se je ohraila naravna pečina. Ob tej pečini se je ustavilo utopljenko telo; njena obleka se je munda ujela za skrito ostrino.

Plavca sta se z omagujočimi močmi pognala za pečino, iznova je odplavalo truplo, a že sta ga zgrabila. Eden je splezal na skalo in potegnil ženko k sebi. Zdaj je zlezal še drugi za njim.

Utrujena sta, težko se oddihujeta, sedata, počivata — a dvigata ženkovo telo, obrčata, stresata. Zdaj vstajata, jo postavljata na glavo, poizkušata umetno dihanje dvigajoča njene roke. Zaman!

"Mrtva je — skoraj že mrtva!" zakriči eden izmed reševalcev. "Učiteljica z dekliške šole!" zakriči drugi.

Rožanec se opoteče na nabrežju, kakor bi ga bil udaril kdo s kolen po temenu. Vrta se na, zakrili z rokama in se ajame za ograjo.

"Olga, Olga je." mu šumi po možganih. "Obupala je — izvršila svoj naklep, ki ga je gojila pred meseci — a zdaj sem jaz kriv njene smrti. Jaz, ki sem ji vžgal nesrečno novo ljubezen! Bog, kaj sem storil!"

Kakor bližnji je strmel k pečini, ob kateri se je zdaj ustavil rešilni čoln. Truplo so spuščali v čoln, reševalca sta splezala s pečine ter zlezla k veslačem. Čoln se je počasi proti toku reke vračal k mostu. Tam so bile stopnice, ondi izkrcenjo utopljenko.

Radovedni so tekli po obeh nabrežjih nazaj k mostu, da vidijo nesrečnico. Le Rožanec se ni mogel premakniti noge so se mu tresle da je klecal s koleno in v čeljustih ga je držal krč, da je bil nem.

Polni mece pa je razlival svojo bledorumenno svetlobo po reki, da je bila skupina na čolnu vprav fantastično razsvetljena. Hise so v bledem žaru čudno bleščale. In ko so dvignili utopljenko z dna čolna, je zašumela voda, ki se je odtekala iz njene obleke. Prav takrat je priletel preko reke trop vran, črn in skrivnosten se zadril in izgubil preko mesta tja proti gozdu.

"Kdo je? Katera učiteljica?" je vprašal nekdo.

"Tista mala črka — zamerom se je smehljala in šalila," je odgovoril nekdo od reke.

"Gospodična Manica?"

"Gospodična Kedrova."

"Ali je mogoče? Motite se! Tajka je!"

Vse križem so vzklikali: "Prostor! Prostor! Gospod duhovnik — morda poslednje sv. olje."

Rožanec je pridral skozi množico, obstal ob začetku stopnice, strmel navzdol in težko sopal. In končno so jo prinesli navzgor. Rožanec se je odkril, pristopil k nji.

Bila je Manica Kedrova, mrtvaško bleda, brez diha, brez smehljaja, ki je v življenju ni ostavil nikoli.

Vse učiteljice so se zdaj spominjale, da je bila Manica zadnje čase silno potrta. Prej zgovorna, vesela, šaljiva, zadnje dni molčala, bleda in zamišljena.

Oblegale so Magdo:

"Kaj veš? Zakaj je bila tako potrta?"

Magda pa ni hotela ničesar vedeti.

"Niti ne slutim, zakaj. Povedala mi ni in jaz je nisem vpraševala. Ravnotej Tribnik ji je bil vedno enako kavalirski. Res je, da je ostajal zadnje čase čestokrat v Ljubljani — menda postane ravnatelj neke nove banke — a avtomobil ji je ostal vsak dan na razpolago. Vozil sva se vsaj dvakrat na teden na daljne izprehode. Jaz sem seveda sedela zmerom pri soferju; za steklom najmanj vleče ter se vidi najlepše cesta pred avtom — Manica je sedela zadaj sama in molčala."

"Ali jo je nameraval Tribnik morda zapustiti? Govori se, da se shaja v Ljubljani z neko drugo. Morda jo je to poglavo v smrt! Ali se ni s Tribnikom pripravila? Včasih je imela rdeče oči; nare od joka?" so vpraševale.

Magda se je zaničljivo zmrdnila.

"Manica je bila preveč pametna. Tribnik je povedal šestokrat vsakomur, da se ne misli nikdar oženiti. Manica si torej ni delala nikakih iluzij glede Tribnika. Niti ljubosumna ni mogla biti; Tribnik ni nikoli skrival, da so mu vseč vse mlade in lepe ženske. Bil je do Manice vedno enako radodaren, ji kupoval kar si je le želela. Ne, ne, zaradi Tribnika ji ni bilo treba iti v vodo. Vzrok je moral biti drug."

"Strašno je! Zelo se mi smili revica. Bog naj ji bo milostljiv!" je vzdihnila Janka Mehletova, najstarejša učiteljica.

"Da, samo sočutja je vredna. Pa si slišala, kako govore ljudje, ki se kažejo moraliste vsaj pri takih prilikah?" je vprašala Magda. "Kakšno življenje, taka smrt! Ničvrednica je bila, čeprav v svili in skunksu. Učiteljica, pa se je pečala s takim zloglasnim Don Juanom! A veste, zakaj se zgrajajo? Zato, ker so ji bili prej in so ji še po smrti zavidni. Le zavist jih je delala in jih dela moralno ogorčene. Zakaj vse tiste čedne dame, ki zdaj obojajo nesrečnico, bi same prav rade jemale, od kogarkoli demantne prstane, svilo in boe. Samo v vodo bi ne skakale, nego glumile še nadalje čestite milostive."

Vesela Manica pa je ležala sivoblede in trda na kameniti mizi v mrtvašnici. Otroci njenega razreda so ji nancsili toliko šopkov, vrtnice in lilij, da je gledal iz kupov cvetja le še njen obrazek.

(Nadaljevanje prihodnjik.)

Med življenjem in smrtjo v letalih

Sklonjen in napet sedi pilot na svojem sedežu. V rokah ima krmilo, pogled je uprt naprej, na ušesih ima slušalke, nima s kisikovo masko, na velikem pretikalniku pred seboj ima polno ur, tabel in drugih mer; višinskih mer, naprav, ki kažejo brzino letala, mahne za trojnice, mer za bencinske rezerve za naklonjenost k zemlji, za lego v zraku, za zunanjo toploto, za gostoto zraka, za moč in smer vetra, za vlago v zraku, za število prevoženih milj itd. Vse to vodi, opazuje in nadzoruje sključen mož ob krmilu. Za njim sedi v neke vrste vrtljivem stolpu drugi mož z drugimi nalaganji. On je obdan s strojnica mi in bistro opazuje okolico. Ničesar ne me prezreti. Majhna nepazljivost ali zamuda lahko obema prinese smrt. V večjih bombnih letalih se nahajajo še radiotelegrafisti, mehaniki, in še en pilot. Pri izvidnih letalih je na steelečevem mestu fotograf.

Ti možje so pravi moderni junaki, vitezi neba, možje, ki morajo imeti vse lastnosti dobrega vojaka, puhteloveca in športnika; pogum, hladnokrvnost, prisotnost duha, tveganje tehnično znanje vzdržnost telesno odpornost... Vzdržnost in odporaost pri letalen ne smeta imeti meja. Kje so sploh postavljene meje pilotovim sposobnostim v modernem bombniku?

Prinutilo se je že večkrat z zadnji vojni, da se je letalec o-

nemogel in izčrpan zgrudil po povratku iz težavnega poleta. Res je to le izjema, toda poudariti je treba, da si laik težko predstavlja, kako utrudljivi in živčno napeti so večurni poleti nad sovražnikom. Letalec, ki se dvigne na lovskem letalu, da bi prenal sovražni letalski napad in ki se lahko čez pol ure po dobro opravljeni nalogi zopet spusti na zemljo, seveda ne napenja toliko svoje živce in že se zdrži. Popolnoma druga je na primer pri angleških pilotih, ki v dolgih, več ur trajajočih nočnih poletih tam nekje iz zahodne Anglije prihajajo na celino v popočni temi ter v veliki višini iščejo industrijske ter prometne cilje. Ko odvzame svoje breme v obliki težkih bomb, se morajo vračati skozi zaporni ogenj odličnega nemškega prpoiletalskega topništva in zasledovani od njihovih izvrstnih lovcev. Lovci, ki se dvigne samo za patrolni polet ali za kratko profiletalno obrambo pred sovražnikom, lahko vsak dan opravljajo svojo službo, ne da bi imelo to kakve posledice na njegovih živcih in zdravju. Drugače pa je z onimi piloti, ki hodijo v velikih bombnikih za dolge plete nad sovražno ozemlje bodisi na eno ali drugo stran. Ti poleti se vrše večinoma ponoči, kar zahteva podvojeno pazljivost, čistočnost in živčno napetost. Ti letalec lahko opravljajo svojo nalogo največ dvakrat na teden. Poveljniki, ki bi jih

večkrat pošal na tako težko službo, bi jih predčasno izčrpali in kralu one-pobil za nadaljnjo službo pri letalstvu. Znano je, da nekateri letalski poveljniki nudijo svojim letalcem v preostih dneh čim več razvedrila; dovoljujejo jim obisk kina, prireajo zabavne večere družabne prireditve, da se jim živci malo odpočijo in zadovoljijo čim prej taro zavnotežje. Če je pilot tako zavarovan pred preobremenitvami, lahko več let odlično službi letalskim silam.

Kakšno je življenje v zakloniščih.

Za dobro razpoloženje junakov zraka je torej poskrbljeno. Kako pa je z onimi, ki si morajo pred njihovim ognjem in razdejanjem iskati zatočišča po zakloniščih? Glavni namen letalskih napadov je poleg razdejanja in uničevanja ravno malodušje in obupanost med civilnim prebivalstvom.

Toda že prve praktične preizkušnje v španski državljanski vojni so bile pre-enetljive; tuji časnikarji v Barceloni so bili začuden, ko so videli, kako se je prebivalstvo hitro privadilo bombardiranju iz zraka. Vsekakor moramo pomisliti, da je bombardiranje v Londonu, Berlinu ter po ostalih angleških in nemških mestih neprimerno močnejše, kakor je bilo v španski državljanski vojni. Vendar se vsaj po poročilih, ki prihajajo, da sklepati, da se je prebivalstvo že tudi na Angleskem in Nemskem privadilo na jekleni dež z neba. V angleških in nemških krogih slišimo pripovedovati celo o humorju v zvezi z zračnimi napadi.

V pogovorih med prebivalstvom slišiš največ žal na račun spanja, vendar je zadeva bolj resna. Vse drugo škodo, povzročeno z napadi lahko popravijo. Ničče in nič pa ne more nadome-titi neprespanih noči ljudem, ki morajo podnevi zopet na delo.

SLADKOR IZ GROZDJA NAMESTO IZ SLADKORNE PESE.

V Franciji iščejo vsemogočni načinov, kako bi preprečili veliko pomanjkanje sladkorja. Vse že velike priprave, da bi lahko že to leto pridobivali sladkor iz grozdja. Namesto za pogubne alkoholne pijače naj jim služi grozdje za sladkor. Razumljivo je, da ne mislijo v te svrhe uporabiti vsega grozdja. Francozi so se sedaj zopet vrnili na staro odkritje svojega rojaka Parmentierja ki je po Napoleonovem naročilu izdeloval sladkor iz grozdnega soka, da bi s tem odpomogel pomanjkanju sladkorja, ker so tudi takrat Angličji zaprli dovoz na evropsko celino.

ŽENSKA, KI JE ZASTRUPILA SVOJE STARŠE IN ŠE MNOGO DRUGIH LJUDI.

V madžarski vasi Salkovskut so prijeli 50 letno Marijo Bunt. S tem dejanjem so oblasti rešile to vas velike zverine v človeški podobi. Zaprli so jo, ker je bila osumljena, da je z arzenikom zastрупila svoje starše. Pri zaslišanju je krvočloenica priznala ne samo to, da je zastрупila svoje starše, temveč še 21 drugih ljudi. To zverinstvo je opravljala skozi 20 let. Sedaj so začeli preiskovati, če njeno pripovedovanje odgovarja resnici. Zlasti poizvedujejo, kaj je bilo z njenim možem, ki naj bi pred 15 leti odpotoval v Ameriko in od tistega časa ni več nobenega sledu za njim. Izkopali bodo več mrtvecev, ki so zadnje čase umrli na sumljiv način.

NEKAJ O HEINRICHU HIMMLERJU

Svet pričakuje in upa, da se bo v Nemčiji vsled velikega pomanjkanja in trpljenja v ljudstvu zbudil odpor in da bodo Nemci sami ob času pomedi s Hitlerjem in njegovim krutim sistemom. Kdor kaj takega upa in pričakuje, naj na to pozabi, ker do tega ne bo prišlo, če radi drugega ne, radi izvanredne sposobnosti, odločnosti, jeklene volje ter brezsrčnega fanatizma enega človeka — Heinricha Himmlerja, načelnika Hitlerjeve privatne armade in ustanovitelja največjega, najbolj brezobzirnega policijskega sistema v zgodovini človeštva. Ta privatna armada je povzdignila Hitlerja do moči ter do sedaj zatrla v kali vsak poskus ovire do njegove naraščajoče oblasti, in divjaštvo, ki ga počenja v premaganih deželah, je nekaj tako groznega, da si civiliziran človek kaj takega skoraj ne more predstavljati.

Himmler je star okrog 40 let, se nikoli ne sili v ospredje, neznatne postave, suhega obraza, upalih lic, z naočniki na nosu in jeklena čelada in rjava uniforma so ga naredile še bolj neznanega.

Pred petaj-timi leti je bil Himmler tajnik Gregorja Strasserja, ki je bil takrat desna roka Hitlerja, ki se je pa pozneje pobegnil in se sedaj nahaja v inozemstvu. Pri neki priliki se je Strasser širil na njegov račun s temi besedami: "Poglejte mojega tajnika, krotkega Heinricha. On ima čudovite možnosti za organizacijo, toda ne bo nikoli daleč prišel v našem pokretu, ker je prerahločen in izleđa in misli kot kak pisarček."

Toda v noči krvavega čiščenja 30. junija 1934 je pronašel Strasser in z njim na stotine drugih rjavocranjnikov, kako da se se v njem motili, ko so jih začeli Himmlerjevi črnosrajčniki neusmiljeno pobijati. Hitlerju so začeli mnogi izmed njegovih privrženecv rasti preko glave, radi tega je bilo treba Himmlerju odkriti zaroto, da se je dobil vzrok za njih koronito odstranitev. Po tem dogodku ga je Hitler imenoval načelnikom državne policije za vso Nemčijo.

Kot načelnik 'Schutzstaffel', ima Himmler pod svojo absolutno komando najboljši človeški material za svoje namene. Ta organizacija je bila prvotno telesna straža Hitlerja in njegovih ožjih privrženecv. Himmler jo je preuredil v armado skoro pol milijona moštva, opremljeno s tanki, artilerijo in zračno službo. Ta prvotna armada v vseh vojaških ozirih se pa nikoli ne porabi na frontah. Delo na fronti mora opraviti redna vojska. Himmler pride potem urediti notranje zadeve premagane dežele. To opravi z masnimi moritvami, z izgoni ljudstva iz njegove lastne zemlje in koncentrirskimi taborišči. Kar je napravil na Poljskem, go ostalo v zgodovini kot ena najtemnejših točk sedanjega stoletja. Na stotisoče mož, žen in otrok je poglaval brez zadostnega oblačila, hrane v koncentracijska taborišča, kjer so radi mraza in glada žalostno poginili. Kdor koli se jim je zdrč količkaj sumljiv, je njegovo truplo kmalu mahal na vislicah, katere so prepeljali na vozilih, tako da so bile vedno pri rokah. "Krotki" Himmler je bil odločil, da iztrebljenje prebivalstva je najbolj uspešno sredstvo rešitve poljskega problema.

V teku zadnjih sedmih let je Himmler v kali brezobzirno zatrl vsako najmanjše nezadovoljstvo. Kot načelnik Gestapo — nemške tajne policije — ima Himmler moč, da po svoji lastni volji lahko aretirata in sodi kogarkoli. Njegovi ovaduhli imajo oči in ušesa povsod. Marsikateri Nemec je bil zjutraj a-

retiran, zvečer že mrtvec. Za to ni treba izvršiti kakoga zločin — malenkostna opazka ali neprenesljiva beseda zadostuje. Koliko trpljenja in boli pozroči to družinam nesrečnih žrtev! Destikrat nesrečnike Himmler sam zaslišuje in takrat ta "pisarček" pokaže svojo pravo naravo. Njegov glas se izpremeni v besno piskanje in pri tem se obnaša in dela tako divje kretnje, da najbolj močnemu upade pogum.

Koncentracijska taborišča, katere je bilo tokom let vrženih skoraj en milijon nemških državljanov, straži poseben oddelek tajne policije, kateri se imenuje "glavna brigada smrti." Za barbarstvo okrutnost napram jetnikom je v pojasnitvi to, da izbira Himmler najbolj okrutne izpridence za to službo. Na kar je Himmler najbolj ponosen, je oddelek tajne policije za tuje dežele. Ti njegovi ljudje zasledujejo v inozemstvu vsako početje nemških državljanov, podkupujejo, vodijo sabotaže ter zbiraajo koristne informacije in tajne načrte drugih vlad. Tem ljudem se ima Hitler zahvaliti za uspehe v Avstriji, na Čehoslovaškem, Poljskem, Norveškem in drugod. Ta mojster prevare je bil rojen v mali, tihi vasi v bavarskih Alpah, kjer je bil njegov oče spoštovan šolski nadzornik in vnet katoličan. Gotovo bi bil postal tudi on kaj takega, da ni izbruhnila prva svetovna voina, nakar je bil poklican k vojakom. Vojno je preživel za pisalno mizo, kjer so njegovi predstojniki kmalu pronašli njegov poseben talent za urejanje vojaških reportov. Po vojni se je navdušil za nacizem ter je fanatično občudoval Hitlerja in radi tega se je tudi pridružil njegovi osebni straži, kjer je kmalu pokazal svojo izvanredno pretnost, svojo organizatorsko sposobnost ter svojo kruto odločnostjo ugledil Hitlerju pot na povsej. On je strah ne le vseh podjarjnih narodov, ampak tudi Nemcev samih. Ve za slabosti in tajne grehe vsakega posameznega odličnjaka, vsled tega jih lahko drži v redu. Večno trebljenje v armadi je njegovo delo in celo mogočni Herman Goering se mu mora ukloniti. Pasje pa so vdani on in njegovi ljudje Hitlerju. Hitler to ve in mu popolnoma zaupa. Na to armado pol milijona zvestih in do skrajnosti discipliniranih in hrabrih mož se Hitler lahko zanese v vsaki sili. "Heinrich Himmler," se je izjavil Hitler, "ima najbolj čisto glavo v deželi. Naj je prevaeti stroj."

V. P.

KNJIGE v angleščini.

NE ZAMUDITE TE PRILIKE po izvanredni ceni

The Garden Encyclopedia
1400 STRANI — 750 SLIK
vključno 250 FOTOGRAFIJ
NAPISALI NAJBOLEŠI AMERIŠKI VRTNARSKI VEŠČAKI IN IZDAL E. L. D. SEYMOUR, B. S. A.
Ena sama knjiga, ki vam nudi vsebino cele vrste vrtnarskih knjig. Ta knjiga je bolj popolna, bolj natančna, bolj razumljiva in bolj uporabljiva, kot katerakoli druga vrtnarska knjiga.
Čudili se boste in veseli boste, ko boste videli, kako natančno vse THE GARDEN ENCYCLOPEDIA pouči o vsaki najmanjši podrobnosti v obdelovanju vrta. Knjiga je bila skrbno sestavljena, tako da ni izpuščeno prav nič, kar je zanimivo in potrebno za vrt. Kar je v knjigi, je bilo vse skrbno preiskušeno, tako da je vse popolno, jasno, priprosto, pa natančno. To je nova vrtnarska priročna knjiga — popolna, praktična, priljubljena in lahko razumljiva. Preiskusite jo kar najbolj natančno sami. Priprčili se boste, da boljše vrtnarske knjige ni kot je THE GARDEN ENCYCLOPEDIA.
Cena samo \$4

NAJZANIMIVEJŠA ZGODOVINSKA KNJIGA
THE ILLUSTRATED WORLD HISTORY
1152 Strani — 1000 Fotografij
Ta knjiga obsega 1152 strani in ima okoli 1000 zgodovinskih listin in mnogo zemljevidov. Vsebuje najvažnejše dogodke iz prvih zgodovinskih časov, pa do današnjih dni. — TO JE NAJPOPOLNEJŠA ZGODOVINSKA KNJIGA. (Ta knjiga je posebno tuž zanimiva in koristna za učence v višjih šolah, ker jim v vsakem oziru pomaga pri njihovem učenju.)
ČUDILI SE BOSTE KO BOSTE KNJIGO VIDELI: VEZAVA je v najlepšem imitacijskem usnju. Pomislite! Samo \$1.50
PRESKRBITE SI TO KNJIGO ŠE DANES!

The Modern Encyclopedia
KNJIGA VSEBUJE:
22,000 RAZLAG in 1200 SLIK
Najnovejša svetovna ENCYKLOPEDIA, v kateri more vsakdo kakoršnegakoli poklica najti razlago vsake besede spadajoče v njegovo stroko.
KNJIGA VSEBUJE 1334 STRANI in JE OKUSNO V PLATNO VEZANA — SKORO NEVERJETNO JE, DA JE MOGOČE TAKO NAJPOPOLNEJŠO KNJIGO DOBITI ZA TAKO ZMERNO CENO.
CENA SAMO \$2 (Poštnina plačana.)

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th Street, New York, N.Y.

A D V E R T I S E n "GLAS NARODA"